

FOREIGN STUDENTS' EXPRESSING THE CULTURE OF THEIR TARGET LANGUAGE THROUGH WRITING: GAZIANTEP SAMPLE

YABANCI ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENDİKLERİ DİLİN KÜLTÜRÜNÜ
YAZARAK ANLATMALARI: GAZIANTEP ÖRNEĞİ¹

Mehmet ÇİÇEK²
Tuba KAPLAN³

Abstract

Language teaching and culture transfer in writing training occupy a quite important position. Culture is a treasure accommodating the secret codes of a nation that holds throughout centuries. One needs to learn about the culture of a nation in order to understand it. Culture transfer is of capital importance regarding the teaching of Turkish language to foreigners. The fact that culture transfer is limited to reading passages solely is a fallacy. Since students interact with people and environment who experience that specific culture in their everyday lives, culture transfer ought to be performed regarding all language skills. Under the circumstances, writing classes are vital to have students obtain permanent comprehension while writing. We all come across the cultural element entities as folk literature products such as tales, anecdotes, sagas, proverbs, idioms in Turkish language coursebooks. Yet, these are not solely sufficient concerning culture transfer. We have classified our study under the headings of "Every day Life, Interpersonal Relations, Values and Education, Literature-Art and Music, Traditions and Folklore, Social Life, Geography and Location" and tried to present how students transfer the cultural elements that they reveal as a result of their impressions about the place they live in (Gaziantep) into writing classes.

Keywords: Culture Transfer, Gaziantep, Writing classes.

Özet

Dil öğretimi ve yazma eğitiminde kültür aktarımı oldukça önemli bir yere sahiptir. Kültür, bir milletin asırlar boyunca sahip olduğu gizli kodlarını barındıran bir hazinedir. Bir milleti anlamak için önce kültürünü öğrenmek gerekmektedir. Yabancılara Türkçe öğretiminde de kültür aktarımı büyük bir önem taşımaktadır. Kültür aktarımının yalnızca okuma metinleriyle sınırlandırılması gerektiği kanısı yanlış bir düşüncedir. Öğrenciler, günlük hayatlarında o kültürü yaşayan insanlarla ve çevreyle iç içe oldukları için tüm dil becerilerinde kültür aktarımının yapılması gerekmektedir. Bu durumda da öğrendiklerini yazıya geçirerek kalıcı olmasını sağlamalarına fırsat veren yazma derslerine büyük görev düşmektedir. Türkçe öğretim kitaplarında masal, fıkra, destan, atasözü, deyim vb. halk edebiyatı ürünlerinde kültürel öğelerin varlığını görmekteyiz. Ancak kültür aktarımında sadece bunlar yeterli değildir. Biz çalışmamızı "Günlük Yaşam, Kişiler Arası İlişkiler, Değerler ve Eğitim, Edebiyat-Sanat ve Müzik, Gelenekler ve Folklor, Sosyal Yaşam, Coğrafya ve Mekân" başlıkları altında sınıflandırarak öğrencilerin yaşadıkları yerle (Gaziantep) ilgili izlenimleri sonucunda ortaya koydukları kültürel unsurları yazma derslerine ne şekilde aktardıklarını ortaya koymaya çalıştık.

Anahtar Kelimeler: Kültür Aktarımı, Gaziantep, Yazma dersi.

¹ Bu çalışma II. Uluslararası Türk Kültür Coğrafyasında Eğitim ve Sosyal Bilimler Sempozyumunda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Doç., Dr., Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü, El-mek: mcicek@gantep.edu.tr

³ Okutman, Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü, El-mek: tubakaplan@gantep.edu.tr

GİRİŞ

Her geçen gün artan ve gelişen teknoloji, küreselleşmeyi kaçınılmaz hâle getirmektedir. Sınırlar sanal bir şekilde ortadan kalkmakta, ulaşılamaz olarak tanımlanan bilgilere bir “tık” ile ulaşılmaktadır. Zaman içerisinde değişen ihtiyaçlar ve teknolojik yenilikler, insanlar arası iletişimi kolaylaştırmaktadır. Teknolojideki yenilikler ve milletlerin birbiriyle olan ilişkileri yabancı dil öğrenimine olan ilgiyi de arttırmaktadır (Kılıçaslan ve Yavuz, 2014: 864). Başka ülkelerde eğitim alma isteği, savaşlar, iç karışıklıklar gibi pek çok farklı sebep de yabancı dil öğrenimine rağbeti arttırmaktadır.

Yabancı bir dili öğrenmeye başlamak, bir milletin kültür yapısını kavramaktır. Yabancı dil edinimi ana dilindeki kavramların, anlatımların karşılığını hedef dilde bulup kullanmak demek değildir. Yabancı dil edinimi aynı zamanda hedef dilin konuşulduğu yerin yaşam şeklini, hayata bakış açısını yani kültürünü öğrenmek demektir (Özil, 1991: 96). Hedef dil öğreniminde, o topluma yönelik kültür kodları anlamlandırılmaya başlandığında kelimeler, kavramlar sadece birer sestem oluşan metin olma özelliğinden sıyrılacaktır. Kültür, dil öğrenme sürecinin yadsınamaz bir parçasıdır.

Son yıllarda dil, kültürün bir parçası ve kültürün en önemli aktarıcısı olarak kabul edilmektedir. Modern dil öğretim yaklaşımlarında, dil öğretiminde kültür aktarımının da başarıya ulaşmada önemli olduğu belirtilmektedir (Barın, 2004: 25).

Kültürü oluşturan unsurların başında dil, din, sanat dalları, tarih, coğrafya, gelenek-görenekler, yemekler, mimari, ahlâki kurallar, hukuk vb. gelmektedir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinin ana dil olarak öğretilmesinden farklı ve zor yönü; Türkçeyi öğrenen yabancıların Türk kültürüne olan uzaklığıdır. Yabancı dil öğrenen kişinin o dile ait kültürün içine girmesi gerekmektedir (Çifci, Batur ve Keklik, 2013: 366-368). Hedef dilin konuşulduğu toplumda yaşamak, ana dili hedef dil olan insanlarla arkadaşlık kurmak vb. unsurlar kültürün öğrenilmesine yardımcı olmaktadır.

Dil öğretimi, Avrupa Dil Portfolyosu’nda da bir kültürleşme süreci olarak belirtilmektedir. Nitekim Avrupa Dil Portföyü; dil öğrenimi ve deneyimlerini geliştirmek, kişilerin kendi dil yeterliliklerinin değerlendirebilmesini sağlamak, çok sayıda dil öğrenimini ve bu dillerin öğrenimi ile eğitim ve iş alanlarını, uluslar arası boyutta sağlıklı bir biçimde yürütülmesine ve kişilerin kişisel dil hedeflerine ulaşmasına yardımcı olmak, çok dillilik ve çok kültürlülüğün önemini vurgulamak, Avrupa ülkeleri arasında dil öğrenmeyi kolaylaştırarak turistik, yerleşme, eğitim... gibi alanlarda dolaşımı sağlamak amacıyla oluşturulmuştur (Şimşek, 2011: 33).

Kültür aktarımı, hedef dili öğrenenlerin o dilin düşünce dünyasına daha kolay girmelerini ve öğrenme sürecinin daha eğlenceli hale gelmesini sağlamaktadır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, Türk kültürüne ait unsurların ders için hazırlanan kitaplara, materyallere aktarılması gerekmektedir. Metinlerin iletişimsel boyutu göze alındığında bu önemlidir.

Yabancı dil öğretiminde kültür aktarımında kullanılacak en önemli vasıta metinler olarak görülmektedir (Tapan, 1989: 183). Metinler, hedef dili öğrenmekte olan öğrencilerle çeşitli materyaller ve kitaplar aracılığıyla buluşturulmaktadır. Yabancı dil öğretiminde temel dil becerilerinin kazandırılmasında en çok kullanılan materyaller ise yabancı dil öğretimi için hazırlanan ders kitaplarıdır (Karababa, 2009: 276). Hatta bazı araştırmacılar ders kitaplarını yabancı dil öğretiminde kullanılan en önemli materyal olarak kabul etmektedir (Halis, 2002: 51).

Yabancı dilde yazılmış yazınsal metnin arkasında farklı değerler, farklı yaşam biçimleri vardır. Bu nedenle yazınsal metinler söz konusu kültür unsurlarını öğrenciye

hissettirmelidir. Yabancı dil ders kitaplarında kullanılan metinlerin en önemli amaçlarından biri öğrenciyi öğrendiği dilin kültür evrenine sokmak ve kültürlerarası bildirişimi sağlamak olmalıdır (Kalfa, 2013: 171). Hedef dilin kültür evrenine girilmesiyle öğrenme süreci kolaylaşacak ve eğlenceli hâle gelecektir.

Yabancı dil öğretimine yönelik kitap yazarken kitap yazarlarının çıkış noktası hedef kültüre özgü bağlamları harekete geçirecek temaları seçip dil öğrenim ve öğretim etkinliklerini bu çerçevede etkinleştirmektir. Böylece öğrencilerin tanıdık temalar ve bağlamları kullanarak hedef dilde karşılıklarına çıkan yeni kavram ve yapıları daha kolay ve iyi bir şekilde öğrenecekleri düşünülmektedir (Bayyurt, 2011: 36).

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, Türk kültürüne ait unsurların gerek ders için hazırlanan kitaplar ve materyaller aracılığıyla gerekse de öğretmenler tarafından doğrudan aktarılması gerekmektedir. Yabancılar Türkçe öğretiminde temel ilkelerinden biri, dil ile birlikte kültürün verilmesi olarak kabul edilmektedir (Barın, 2011: 46). Kültür aktarımının kalıcılığı bütün dil becerilerinde işlenip yazma dersleriyle de pekiştirilerek sağlanmaktadır. Bu noktada öğrencilerin öğrendiği bilgileri yazarak ifade etmesi bilgilerin zihinde yeniden yapılandırılmasıyla birlikte fikirlerini başka insanlarla da paylaşma imkânı sunmaktadır. Kimi zaman kendini sözlü olarak ifade etmekte zorlanan öğrenciler duygu ve düşüncelerini yazarak daha iyi anlatabilmektedir. Bu noktada yazma becerisinin önemi daha çok ön plana çıkmaktadır.

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kültürel Boyut

Bu çalışmanın amacı; yabancılar Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin yazılı anlatımda aktarımını ve hangi yönlerden yansıtıldığını tespit etmektir. Bu amaçla, Okur ve Keskin (2013:1629) tarafından oluşturulan kültürel öğelere ait ana başlıklar ve alt başlıklar kullanılmış, bu başlıklara göre öğrencilerin yazılı anlatımlarında yer alan kültürel aktarım ifadeleri tablolarla listelenmiştir. Yazılı anlatıma yansıyan kültürel öğeler; “Günlük Yaşam, Kişiler Arası İlişkiler, Değerler ve Eğitim, Edebiyat-Sanat ve Müzik, Gelenekler ve Folklor, Sosyal Yaşam, Coğrafya ve Mekân” olarak adlandırılmıştır.

Tablo 1: Metinlere yansıyan kültürel öge ve alt ögeler (Okur ve Keskin, 2013: 1629).

Alt Öge	1. Günlük Yaşam	2. Kişiler Arası İlişkiler	3. Değerler ve Eğitim	4. Edebiyat-Sanat ve Müzik	5. Gelenekler ve Folklor
a	Yiyecek-içecek	Kişiler	Değerler	Edebiyat	Özel günler ve Gelenekler
b	Yemek zamanları, sofrada adabı	Selamlaşma ifade ve davranışları	Eğitim	Müzik	Sözlü anlatımlar ve sözlü gelenekler
c	Resmi tatilleri-çalışma zamanları	Aile yapıları ve ilişkileri, kuşaklar arası ilişkiler	Dil ve Tarih Bilinci/Sevgisi	Sanat	Dini kurallara dayalı davranışlar
d	Boş zaman etkinlikleri, hobileri	Politik ve dinsel gruplar arası ilişkiler	Diğerleri	Gösteri sanatları	Doğum, evlilik gelenekleri
e	Karşılıklı konuşmalarda yaşa, cinsiyete, yakınlık derecesine, sosyal statüye, resmiyete göre kullanılacak sözler ve kalıplar	Konuk etme-ikram ve hediyeler		El sanatları geleneği	Festivaller, törenler, kutlamalar
f	Yeme ve içme alışkanlıkları	Diğerleri		Diğerleri	Danslar
g	Oyunlar				Toplumsal uygulamalar, ritüeller, bütü inançlar

h	Spor	Halk bilgisi, evren ve doğa ile ilgili uygulamalar
i	Müzik	Diğerleri

YÖNTEM

Betimsel bir çalışma olan bu çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. "Tarama modelleri, geçmişte ya da hâlen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Bilinmek istenen şey vardır ve oradadır. Önemli olan, onu uygun bir biçimde gözleyip belirleyebilmektir." (Karasar, 2010: 77).

ÇALIŞMA GRUBU

Araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 eğitim öğretim yılında Gaziantep Üniversitesi TÖMER'de öğrenim gören B2 seviyesindeki 36 yabancı öğrenci oluşturmaktadır.

VERİ TOPLAMA ARACI

Araştırmada doküman olarak öğrencilerden "Türk kültürü ile ilgili düşüncelerini" mektup şeklinde yazmaları istenmiştir.

VERİLERİN ANALİZİ

Veriler, araştırmacılar tarafından içerik çözümlemesi ile analiz edilmiştir. Öğrencilerin yazmış oldukları mektuplardaki kültürel aktarım ifadeleri araştırmacılar tarafından incelenmiş ve tablolar halinde listelenmiştir.

BULGULAR VE YORUMLAR

Tablo 2: *Kompozisyonlara yansıyan kültürel öge ve alt ögeler*

	KÜLTÜREL ÖGELERİN AKTARILIŞ ŞEKLİ	ÖĞRENCİ
1a	Burada farklı yemekler var. Gaziantep'in meşhur tatlısı baklava. Çok meşhur tatlısı baklava. Baklavanın tadısı çok lezzetli. Ben baklavayı çok beğendim.	Ö1
1a	Burada lahmacun, nohut dürümü, patlıcan kebabı, tavuk dürüm, Adana kebabı yemekler var. Onlar biberi çok seviyorlar. Çoğu yiyecekler acı.	Ö1
1a	Gaziantep'e özgü undan yapılan pastanın adı kahke ve pastanede istedik.	Ö2
1a	Bir gün sonra en meşhur baklavacı Güllüoğlu'ya gittik. Baklava hakkında arkadaşşıma bilgi anlattım.	Ö2
1a	Gaziantep'teki yemekler çok iyi. Ben bu yemeklerden çok yerim. Bazen arkadaşlarıma ikram ederim.	Ö3
1a	Şimdi biraz yemekler hakkında bilgi veriyorum. Ünlü yemekler, döner, tavuk şiş, lahmacun, mercmek çorbası, mantı, kebab vb.	Ö3
1a	Burada kültür ve tarihi yerler az değil. Patlıcan kebabı, yuvarlama gibi ünlü yemekler var. Ben yuvarlamayı beğendim ama tatlıları çok sevmiyorum. Sabahları da fıstıktan yapılan tatlı katmer yiyorlar ve çok lezzetlidir.	Ö5

1a	Genel olarak Gaziantep yemekleri çok lezzetli ama yağlı. Meşhur olanları ise şunlardır: Beyran çorba, çiğ köfte, nohut dürümü, patlıcan kebabı vs. Tatlılardan en meşhur olan fıstıklı baklava da beğenirsin.	Ö7
1a	Burada çok güzel yemekler var. Baklava, kebab, yuvarlama gibi ve ben bu yüzden kilo aldım.	Ö8
1a	Geçenlerde arkadaşlarımla çok güzel bir bahçeye gittik ve orada on numara mangal yaptık.	Ö8
1a	Şimdi yemekleri anlatayım. "Antep Çorbaları" Ezo Gelin, Süzme, Lebniye, Alaca, Maş, Şirinli" çorbaları var. Şimdi tatlı zamanı. İlk önce "Baklava, Şöbiyet, Dolama, Burma, Fıstıklı Kadayıf, Sütlaç, Katmer, Şam Tatlısı, Aşure, Zerde ve Peynirli İrmik Tatlısı". Bu tatlıları yedikten sonra bayılacaksınız. Şimdi kahve hakkında bilgilendireyim seni. Antep'teki en meşhur kahvesi "Menengiç Kahvesi" mutlaka içereceğim sana.	Ö9
1a	Türkiye'deki en meşhur ve lezzetli fıstık Antep'tedir.	Ö9
1a	Türkiye'nin en lezzetli yemekleri Antep'in yemekleriymiş. Evet ona ben de katılıyorum çünkü yediğim her yemeklerden bayılıyorum. Ayrıca Antep'in tatlısı baklava çok çok lezzetli onu. çok yediğimden ötürü bağımlı oldum.	Ö10
1a	Burada yemekler çok lezzetli. Gambiya'ya geleceğim. Geldiğimde Gaziantep yemekleri yemesi için Gambiyalı bir kız götürmek istiyorum.	Ö13
1a	Buraya özel bir yer fıstığı diyorlar. İsmi "Gaziantep Fıstığı" bu tohum çok lezzetli ve onunla ünlü bir tatlı yapıyorlar "Baklava". Baklava'dan dolayı biraz şişman oldum. O kadar severim ki her cumartesi yerim. Daha çok yemek kategorisi var çorbalar (tarhana çorbası ve işkembe çorbası) dolmalar, sarmalar ve doldurmalar (biber dolması, yaprak sarması, lahanası sarması) yemekleri, kebablar, köfteler falan filan. . .	Ö24
1a	Yemekler çok güzel ve lezzetli. Bence sen gelirken, biz "Al-gajer"de yemek yemeliyiz. Mmmm tadı damağımda kanka.	Ö26
1a	Burada insanlar çok çalışkanlar ve onlara göre vakit kıymetli bir şeydir. Öğretmenlerimiz derse bir saniye bile geç gelmiyorlar.	Ö27
1a	Yemekleri burada güzelce bence. Bazen onları seviyorum çünkü bence ahçılar pişiriyorken çok yağ kullanıyorlar. Bence yağ yemekte çok fazla. Ama lezzetli yemekler de var. Mesela, dönerler, kababılar ve bazı çorbalar. Tatlılar burada çok lezzetli. En ünlü tatlı Gaziantep'te "baklava". Ama benim için biraz şekerli. En sevdiğim tatlı "sütlaç" Onu sen de seveceksin.	Ö28
1b	Bir Türk arkadaşım beni evine davet etti. Evde masa yok. Yemeği yerde yedik.	Ö18
1b	Yemek yemeye kimse başlamadı. Sonra bana "buyurun" söylediler. Ben yedim sonra herkes yedi.	Ö18
1c	Antep'te tatil günleri farklı. Tatiller günleri burada cumartesi ve pazar. Bizde ise cuma ve cumartesidir. Tatil günlerine alışmak benim için zor oldu.	Ö15
1	Gaziantep'liler, her hafta sonu Dülük Baba'ya pikniğe gidiyorlar.	Ö35

d	
1e Burada insanlar birbirlerine hemşerim söylüyorlar.	Ö2
1e Gaziantep'te insanlar, en yakın arkadaşlarına "kanki" söylüyorlar. Sevgili insanlar "canım" söylüyorlar.	Ö11
1e Burada kızlar selamlaşmak için üç defa öpücük ve sarılma veriyorlar.	Ö12
1e Burada insanlar tanımadıkları kişilere amca ve teyze diyorlar. Bunu ilk duyduğumda çok şaşırdım. Hatta ilk duyduğumda gerçek teyze ve amcaları olduğunu düşünmüştüm.	Ö15
1e Burada duyduğumda beni şaşırtan durumlardan biri de bir annenin çocuğuna "Anneciğim" söylemesiydi. Kadın çocuğun annesi ve böyle dedi. Hatta günlük hayatta bunu çok duyarsınız.	Ö15
1f Ama burada bizim kültürümüzden ve yemeklerimizden farklı. Burada kahvaltıda peynir, salata, akşam da tavuk, et, balık yiyorlar.	Ö11
1f Gaziantep'te insanların yemek alışkanlıkları Kolombiya'dan çok farklı. Biz ülkemizde sabah kahvaltısında et yeriz, burada ise kahvaltıda domates yiyorlar. Bu çok garip! Galiba midem burada hasta olacak.	Ö12
1f Çok şaşıracaksın ama insanlar burada bir kez kahvaltı yapıyorlar. Bizim ülkemizdeki gibi iki kahvaltı yok.	Ö12
1f İnsanlar hafta sonu kahvaltısına çok önem veriyor ve kahvaltıda çok şeyler alıyorlar. Mesela katmer, simit alıyorlar. Bazen kahvaltıda menemen yiyorlar. Bu gerçekten çok garip çünkü menemen yemek.	Ö16
1f Burada Antep'te insanlar sabah kahvaltısında çorba içiyorlar. Bizim ülkemizde çorba içmiyoruz. Eğer sen hafif bir kahvaltı istersen simit alabilirsin. İnsanlar ayrıca kahvaltıda yumurta, gözleme, zeytin, çikolata vb. yiyorlar.	Ö18
1f Türk insanlar çay ve sigara çok seviyorlar. Benim arkadaşlarım sabah kahvaltısında 5 bardak çay içiyorlar. Çay sütsüz ve çok koyu ve çok acı. Ben bu yüzden onu sevmedim.	Ö32
1f Burada kebab çok meşhur bir yemek. Özelliği ise yağlı etten yapılıyor olması gerektir.	Ö35
1h Burada insanların şişman olduğunu gördüm. Çünkü insanlar çok ekmek yiyor ve spor yapmıyor. Onlar hep oturuyorlar.	Ö23
1i Gaziantep'te yürürken çarşıda bir şarkı duydum. Şarkıdan öğrendim ki Antep'te hamamlar çok meşhurmuş. Önce anlamadım arkadaşım bana söyledi.	Ö17
2a Otobüs beklerken yaşlı bir adam yanıma geldi. Nerelisiniz? Öğrenci misiniz? Ne zaman Gaziantep'e geldiniz? sorularını sordu. Bu sayede Türklerin yabancılara karşı ne kadar misafirperver olduklarını gördük.	Ö2
2a İnsanları misafirperver ve iyilikseverdir.	Ö5
2a Buradaki insanlar çok yardımsever. İhtiyacı olan kişilere yardım etmeyi çok severler. Benim önce tramvaya kartım yoktu ve okula yalnız gitmeliydim. Bu yüzden ben istasyonda bekliyordum sonra bir kişi geldi. Ben on u durdurdum ve utangaçlı durumumu ona söyledim. Çünkü o zaman benim Türkçem iyi değildi. O duyduktan sonra hemen beni tramvaya bindirdi. Ben ona para vermek istedim.	Ö8

	Ancak o kesinlikle almadı. O zaman ben çok müteessirdim.	
2a	Burada insanlar çok yardımseverdir. Hafta sonu kahvaltıya davet ediyorlar, kahvaltıdan sonra eğleniyorlar ve geleneksel oyunlar oynuyorlar.	Ö9
2a	Burada insanlar çok iyi. Burada yeni bir aile buldum. Öğrencileri ve özellikle yabancıları çok seviyorlar. Komşularımız bize her gün yemek veriyorlar.	Ö13
2a	Bence Türk kültürü çok güzel ama her toplumdaki bazı kötü insanlar var. Çünkü bazı insanlar fikirleri çok farklı mesela ilk yıl ben tramvaya binerken çoğu insan bana şaşkınlık içinde bakıyordu. Öyle şeyler beni rahatsız oldu. Ama sonra başka arkadaşlarım tanıştım ve onları tavsiyelerin beni çok yardımcı oldu.	Ö22
2a	Öncelikle başka ülke yaşamak için veya okumak için faydelik ve zararlık var. Nasıl? Örneğin yemekler başka tadı var aynı yemek ama başka tadı var. İnsanlar burada onlarla konuşuyorsun bakıyorsun sert konuşuyorlar ama böyle değil çünkü bizim gibi değil biz bir üslup konuşuyoruz onlar başka üslup konuşuyor.	Ö22
2a	Kadınlar ve adamlar birlikte çalışıyorlar ve geziyorlar. Kızlar ve erkekler çok rahatlı konuşuyorlar.	Ö23
2a	Çoğunluk insan, çok samimi ve konuksever. Yabancılar ile konuşmadan hoşlanıyor. Birkaç soru bize soruyorlar, bazen de fotoğraf çekmek ister. Fakat bazen de kötü niyetli insanlar görebilirsin. Yolda kötü şeyler seni söylüyorlar ve gülüyorlar. Bazen hakaret ediyorlar. Bu kötü mü körü birşey.	Ö24
2a	Türk insanları girişken, yardımsever ve çok cana yakın. Bu sebeple ben gece gündüz ülkeme dönüp dönememekte tereddüt ederim. Ama bazı Türk insanları açıksözlü değil.	Ö29
2a	Gaziantep insanları çok eğitimi. Bir ülke ekonomisini büyütme için okuyazar insanlar lazım. Burada herkes refah içinde yaşıyor. İnsanlar kendi ayakları üstünde duruyor. Burada insanları mürekkep yalar. bu nedenle benim ülkem için pabucu dama ısıyorum.	Ö30
2a	Gaziantep'te dünyanın en güzel kızları vardır ve onlar çok ciddi ve çalışkan.	Ö30
2a	Ancak bazı insanlar da kötü davranış vardır. Çünkü koyu tenli insan gördüklerinde gülüyor ve biraz rahatsız ediyorlar. Ama genellikle insanlar yabancı insanlar çok severler.	Ö31
2a	Türk insanlar güler yüzlü, nazik ama tutucu, gece geç saatlerde dışarı çıkmıyorlar ve dışarıda olan insanlara garip bakıyorlar	Ö32
2c	Ayrıca burada ailenin en büyük olan erkek evlendikten sonra babasıyla aynı evde kalması zorunda değil.	Ö7
2c	Ben Türkiye'de çok şaşırdım. Oda arkadaşımın annesi onu sürekli arar. Annesi ona bebek gibi davranır.	Ö19
2c	Burada yaşlı insanlara aile içinde çok değer veriyorlar ve bazen onlarla birlikte yaşıyorlar.	Ö31
2e	Antepli insanlar baklava hediye ediyorlar. Ben de aileme götüreceğim.	Ö19
2e	Türk insanlar misafiri çok seviyorlar. Bizi davet ettiler ve onlar çay	Ö34

	veriyorlar misafire. Çayı ikram etmek bir kültürmüş.	
2e	Sen Türklerle yaşıyorsan kesinlikle kilo alacaksın çünkü yemek yemek için insanlar çok ısrar ediyor. Zorla yediriyorlar. Eğer sen yememişsen o beğenmedin demektir. Dikkat etmelisin dostum.	Ö34
2f	Oradaki (Bakırcılar Çarşısı) insanlar birbirini çok sever.	Ö2
3a	Bu heykel çok büyük, Atatürk heykeli.	Ö1
3a	Türkler Atatürk'ü çok seviyorlar. Her yerde onun resmi ve heykeli var. Atatürk'ü çok seviyorlar ve bayram yapıyorlar.	Ö18
3a	Gaziantep'te her yerde Atatürk'ün heykeli görebilirsin.	Ö36
3c	Dostum burada mevsim ilkbahar. Dışarı çıkarsan her yer göreceksin lale var. Tüm park ve bahçelerde lale var. Bence Türkler Osmanlıyı çok seviyor ve lale dikiyorlar.	Ö20
3c	Türk insanlar Türkçe'yi çok seviyor ve bu nedenle çok yabancı dil konuşmak sevmezler.	Ö24
3d	Türkler bayrağını her yerde koyuyor. Mesela her balkona koyuyor.	Ö31
4b	Seninle bol bol Türkçe şarkılar dinleyeceğiz. Tarkan, Mustafa Ceceli, İbrahim Tatlıses. Bunlar çok meşhur bir sanatçı.	Ö4
4c	Burada çok güzel kafeler var. Eski Antep evlerinden kafeler var. Orada kahve içmek çok keyifli. Antep kalesi de çok güzel bir yer.	Ö36
4e	Çarşıda gezerken birbirinden güzel olmasına rağmen en çok ilgimi çeken şey el yapımı "yedi boy kılıç takımı" oldu.	Ö2
4e	Bu şehir mükemmel bir yer, burada çok gezilecek yerler var. Mesela Yeşil Vadi, Harikalar Diyarı ve teleferik. Sanırım Türkiye'de en güzel şehir Gaziantep.	Ö4
4e	Annem, yemekler burada çok lezzetli. Özellikle baklava, Antep fıstığı, lahmacun ve patlıcan kebabı tadınca çok bahtiyar oluyorum.	Ö4
4e	Müzelerden Zeugma müzesi var. Zeugma taşla yapılan çok eski ve güzel bir resim var ve bu resim Antep'ten bulunmuş.	Ö5
4e	Ayrıca burada çok turistik yerler var.	Ö6
4e	Burada eski kültürden insanlar çok dikkatimi çekti. Kırmızı renkli ve kutnu kumaştan elbise giyiyorlar. Ama bu benim ülkeme de benziyor çünkü bizde e böyle bir kumaş var. Bu kumaşı sadece benim ülkemde yaşlı ve ünlü insanlar giyiyorlar.	Ö14
4e	Bakırcılar çarşısında bakır yaparken onları görebilirsiniz.	Ö19
5a	Türklerde çok ilginç bayramlar. Mesela çocuklar ve gençler için bayram var. O gün okul tatil olurmuş.	Ö33
5c	Burada cuma günleri namaza sadece erkekler gidiyor. Benim ülkemde kadınlar da cuma namazına giderler.	Ö27
5c	Ayrıca Antep'te çok farklı bir kültür bildim. Bayanlar her zaman şal giyiyorlar. İlk defa ben gördüm ve niye böyle yaptılar bilmedim ama arkadaşım söyledi: "Bizim dinimizi müslüman böyle lazım, çünkü erkekler gördüğünde saçlarımızı yasak.	Ö9
5c	Burası ne istiyorsun buluyorsun. Mesela iyilik ve kötülük yapmak çok çok kolay ve hızlı yapabilirsin. Yaşlı insanlar burada bizim	Ö21

	yaşlımız gibi değil. Örneğin adamlar ve kadınlar kırk beş yaşında olacaklar ve ibadete başlıyorlar. Galiba bizim gibi değil adam hangi yaşında istiyorsa ibadet başlıyor.	
5 d	Onların düğün törenleri de farklı. Gelinin ayakkabı... adınızı yazıyorlar. Sonra düğünde gelin dans ediyor. Eğer adısı silinirse sonra o adam da evlenecek.	Ö1
5 d	Buradaki kültürler farklıdır. Düğünlerde oyunlar var.	Ö6
5 d	Burada kültür çok farklı. Mesela düğünde hem damat hem de gelinin ailesi geliyor ve beraber dans ederler ve yemek yerler. Bizde gelinin ailesinin düğüne gelmesi çok ayıptır.	Ö18
5 d	Ben bir Türk arkadaşımla düğüne gittik. Orada gelinin beline kırmızı bir ip taktılar. Arkadaşıma sordum bu kültür dedi.	Ö29
5 d	Türk insanlar beden dil çok kullanıyorlar ve ben ilk geldim hiç onu anlamadım. Kafanı aşağı doğru sallamak evet demekmiş. Bizim ülkemizin de ise tam tersi ve ben bu yüzden aç kaldım.	Ö21
5f	Ayrıca onların dansı bizimden farklı. Mesela halay çekmek, dansı. İki kişi el ele tutuşuyor ve hareket başlar. Hareket böyle: İki kişiler beraber iki defa öne çekiliyor, ve bir defa geri çekiliyor. Aynı zamanda üstlerini sallıyor. Böyle çok güzel oluyor ve dansı çok seviyorum.	Ö34
5f	Burada öğretmenimizle Nevruz kutlamaya gittik. Onlar bahar geldiği için kutluyorlar. Ateş yaktılar ve dans ettiler.	Ö21
5f 6a	Gaziantep'in kültürü ülkemden daha farklıdır. Mesela yemekler, elbiseler ve danslar çok fark var. Burada kadın ve erkekler birlikte dans ediyorlar ve erkekler siyah elbise giyorlar. Sanırım erkekler renkleri sevmez.	Ö21
5g	Türk insanlar akşam tırnak kesmek günah diyorlar.	Ö2
5g	Mesela burada çoğu insan hayatlarında batıl inanç kullanıyor ve onların çoğu için batıl inanç kullanılması normaldir.	Ö36
5g	Gaziantep'te çok batıl inanç var. Mesela insanlar evlerine ve arabalarına nazar boncuğu takıyorlar.	Ö5
5g	Türk insanlar bir şeyden korkuyorsa kulağını tutup tahtaya vuruyorlar.	Ö25
5i	Çarşıda yöresel kıyafet, tencere ve ayakkabı giyenleri ve satanları gördüm. Dünyanın gelişmesinin sayesinde yöresel kıyafetler, tencere, evlilik eşyalar, ayakkabılar vs. artık kullanılmadığını düşünüyordum. Ancak düşüncem yanlıştı.	Ö32
5i	Türk kültürleri çok çeşitli ve eğlenceli. Yemen kültürleri gibi mesela şehirler Arap ülkeleri yanında. Onun kültürleri Arap kültürlerine çok benziyor.	Ö9
6a	Burada elbiseler çok kaliteli ve çok güzel. Hangi elbise istersin burada var. Üniversite'de hocalar başka üslup ders veriyor ve başka Elbise giyorlar.	Ö21
6a	Burada kıyafetler çok farklı Hintli gibi değil. Burada kızlar hep eşarp takıyorlar. Ve siyah rengi çok seviyorlar.	Ö31
7	Gaziantep'te çok eski ve tarihi yerler var.	Ö1

7	Türkiye'nin en büyük hayvanat bahçesi Gaziantep'te.	Ö1
7	Otobüsten indikten sonra kaleye döndük ve içeri girdik. Ne kadar güzeldi.	Ö2
7	Arkadaşıma müzeler, heykeller, dağlar, ünlü yerler, hayvanat bahçesi ve üniversite hakkında bilgi verdim.	Ö3
7	Üçüncü gün hayvanat bahçesine gittik ve hayvanları gördük. Bu şehirden arkadaşım çok hoşlandı ve karar verdi ki gelecekte yine geleceğim.	Ö3
7	Dünyanın en büyük hayvanat bahçesini burada görebiliriz.	Ö3
7	Ailemle birlikte Dülük Baba'ya gitti	Ö4
7	Gaziantep Kalesi çok güzel. Gördüğümde Halep Kalesini hatırladım, çok büyük. Gelin gibi Gaziantep'in ortasında oturuyor, gerçekten çok eski ve değerli. Onu çok beğendim.	Ö4
7	Bu kale şehrin ortasındadır ve çok büyük savaşları yaşamıştır. Onun çevresinde eski lokantalar, camiler ve sedef kakmacılığı var. Kendini eskide yaşıyor gibi hissediyorsun.	Ö5
7	Ayrıca Türkiye'nin en büyük hayvanat bahçesi de buradadır. İçinde yaklaşık tüm dünyadan hayvanlar vardır. O kadar büyük ki sanki Afrika'nın ormanlarda yaşıyorsun. Buranın havası biraz kurudur. Binalar çok yüksek değildir.	Ö5
7	Geçen hafta Dülük Baba'ya gittik. Biraz uzak ama güzelmiş. Orada şelale, göl ve güzel park var.	Ö6
7	Gaziantep Türkiye'nin 6. büyük şehridir. Pek çok gezme yerine sahiptir. Burada Zeugma Müzesi, Gaziantep Kalesi, Dülük Baba ayrıca dinlenmek için epey rahatlatıcı yerler var. Mesela Şelale Park orada iyi vakit geçirebiliriz.	Ö7
7	Antep'te birçok tarihli ve eski müzeler vardır. Emine Göğüş Mutfak Müzesi, Medusa Cam Eserler Müzesi, Atatürk Anı Müzesi, Oyun ve Oyuncaklar Müzesi, Bakır Eserler Müzesi. Sana mutlaka buraları gezdireceğim.	Ö9
7	Burada çok eski mahalleler var, küçük sokakları ile. O mahallenin içinde dolaşırken insanların nasıl yaşadığını, nasıl günleri geçirdiğini hayal edeceksin. Öyle bir etkileyici yerler var ki o eski hayatlarda yaşıyordüğünü hissedersin.	Ö10
7	Gaziantep'te Türkiye'nin en büyük ve dünyanın dördüncü büyük hayvanat bahçesi var. Hayatımda görmediğim hayvanları burada gördüm. Mesela zürafa, kaplan, aslan gibi hayvanları.	Ö10
7	Gaziantep'te de alışveriş merkezler, piknik parkı, hayvanat bahçesi var. İyi rahatlamak için hayvanat bahçesiye giderim.	Ö21
7	Şu anda Gaziantep benim en favori şehrim.	Ö22
7	Burada yollar çok temiz ve çok güzel. Yerlerde çöp yok ve insanlar çöpleri kutulara atıyorlar. Ben ilk geldiğimde ne kadar temiz bir şehir dedim kendime.	Ö24
7	Şelale Park, Mozaik Müzesi, hayvanat bahçesi, dulukbaba park ve alleben göleti gitmeliyiz. Eğer sen çok para harcıyorsan rüm kaleside gidebiliriz.	Ö26
7	Ben geçen hafta Harikalar Diyarı"da bir yere gittim. Adı "Botanik	Ö26

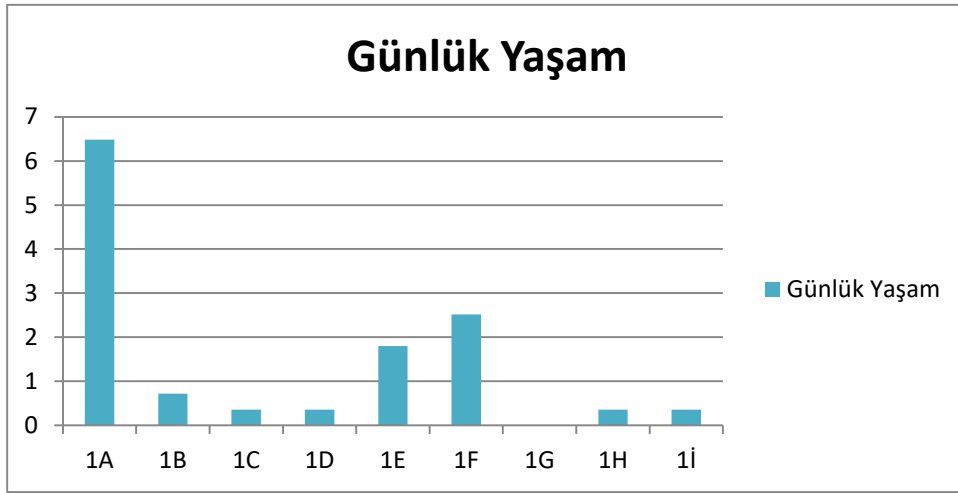
Bahçesi", ben kış mevsiminde de gittiğimde o kadar güzel değil ama şimdi ne güzel ki söyleyebilirim.

7 Türkiye'de en çok güzel şehir Gaziantep'tir. Gaziantep'te en daha **Ö11**
1a meşhur baklava ve fıstıktır. Burada çok güzel yerler var. Örneğin Şelale Park, Masal Park, Dülük Baba ve müzeler.

7 Gaziantep güzel bir şehirdir. Bu şehirde yaşayan insanlar **Ö3**
2a misafirperverler ve çok iyi bir fikir aittirler.

Araştırma sonucunda elde edilen verilerin kültürel öğeler bağlamında grafik görünüşleri ve analizleri aşağıda sunulmaktadır.

Şekil 1: Günlük yaşam

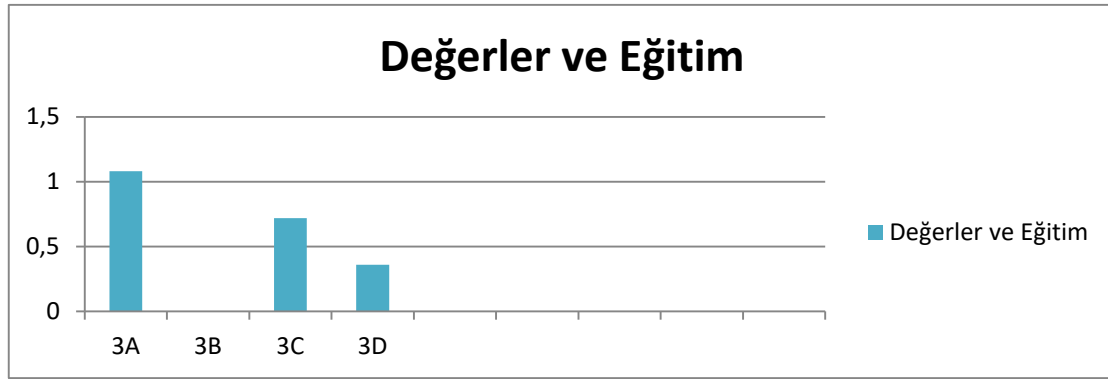
Öğrencilerin yazdıkları mektuplar incelendiğinde Günlük Yaşamla ilgili olarak Türk yemeklerine, özelliklerine, Gaziantep'in meşhur yemekleri ve tatlılarına, yemek ve çalışma saatlerine ve boş zamanlarda yaptıkları etkinliklerle ilgili bilgilere yer verilmiştir. İncelenen çalışmalardan çıkan sonuçlara göre 'Günlük Yaşam' konusu kapsamında yer alan 1G (Oyunlar) adlı alt başlık haricinde 36 öğrencinin de diğer tüm başlıklar hakkında yorum yaptıkları görülmektedir. Oyunlar konusunda yorumlara yer verilmemiş olmasının nedeni ise öğrencilerin yaş düzeylerinin oyun çağına uzak olmasıyla ilişkilendirilebilir.

Şekil 2: Kişilerarası ilişkiler

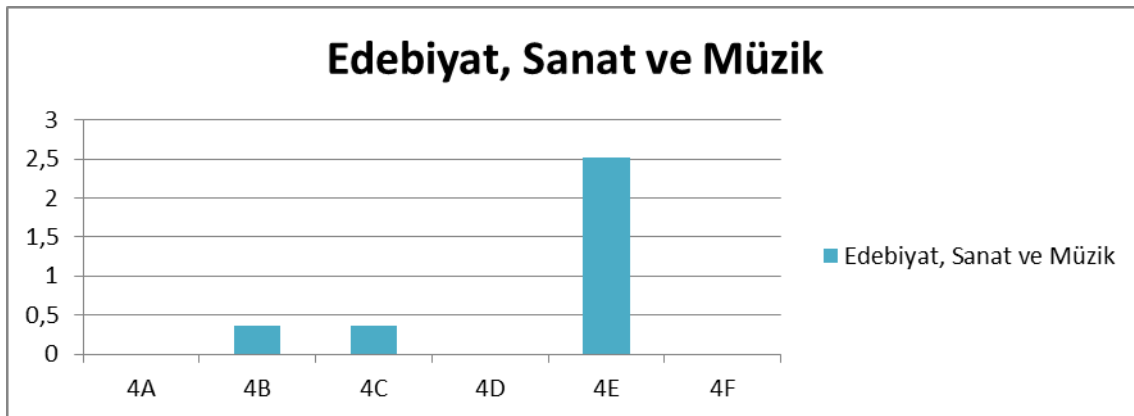
Kişiler Arası İlişkiler ile ilgili olarak aile yapısına, ailenin önemine, aile bireyleriyle ilişkinin nasıl kurulması gerektiğine dair bilgilere yer verilmiştir. Ayrıca selamlaşma ifadeleri, kuşaklar arası ilişkiler ve hitap ifadelerine de yer verilmiştir. Çalışmalardan çıkan sonuçlara göre toplamda 21 öğrencinin görüş bildirdiği 'Kişiler Arası İlişkiler' konusu kapsamında öğrencilerin en fazla 2A (Kişiler) adlı alt başlık hakkında yorum yaptıkları görülmektedir. Bunun nedeni olarak öğrencilerin günlük hayatlarında insanlarla sürekli iletişim halinde olmaları gösterilebilir. Ayrıca 2B (Selamlaşma İfade ve Davranışları) ve 2D (Politik ve Dinsel Gruplar Arası İlişkiler) adlı alt başlıklar hakkında yorumlara rastlanmamıştır. Görüş bildirmemelerinin nedenleri arasında 2B (Selamlaşma İfade ve Davranışları) alt başlığı için olağan kullanımları özellikle belirtme ihtiyacı hissetmemeleri; 2D (Politik ve Dinsel Gruplar Arası İlişkiler) alt başlığı için ise, öğrencilerin buldukları ortamda farklı etnik ve dini gruplardan insanların yer almasından dolayı hassasiyet gösterdikleri ve bu yüzden görüşlerini açıkça bildirmekten çekinmeleri gösterilebilir.

Şekil 3: Değerler ve eğitim

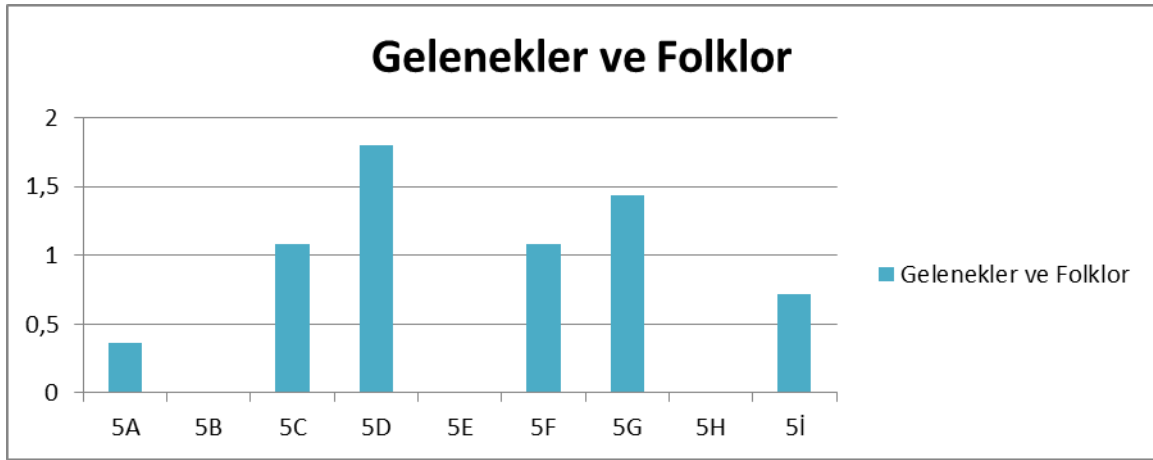
İnceleme sonuçlarına göre 'Değerler ve Eğitim' ile ilgili olarak toplamda 6 öğrencinin görüş bildirdiği gözlemlenmiştir. Konu kapsamında en çok ifadeye 3A (Değer) alt başlığı sahipken 3B (Eğitim) alt başlığı hakkında hiç yorum yapılmadığı tespit edilmiştir. Eğitim konusunda öğrencilerin görüş bildirmemelerinin nedeni olarak Türk eğitim sistemini henüz tanımamış olmaları gösterilebilir. Değerler ile ilgili olarak Atatürk'e, kavram olarak Türk bayrağına duyulan sevgiye ve Türkçenin Türkler için taşıdığı öneme yönelik bilgilerin yer almış olması kültürel aktarımın daha hızlı gerçekleştiğini göstermektedir.

Şekil 4: Edebiyat, sanat ve müzik

Değerlendirme sonuçlarına göre 'Edebiyat-Sanat ve Müzik' ile ilgili olarak toplamda 7 öğrencinin görüş bildirdiği tespit edilmiştir. Konu kapsamında en çok yoruma 4E (El Sanatları) alt başlığının sahip olduğu görülmüştür. Bunun nedeni olarak yaşadıkları bölgenin el sanatları bakımından zengin bir kültürel altyapıya sahip olması gösterilebilir. 4A (Edebiyat) ve 4D (Gösteri Sanatları) alt başlıkları hakkında hiç yorum yapılmamış olmasına, öğrencilerin dil yeterliliklerinin edebi eserleri tam anlamıyla kavrayacak düzeye henüz ulaşmamış olması ve bunun neticesinde tiyatro, sinema gibi görsel sanat etkinliklerinden uzak durmaları sebep olarak gösterilebilir. Edebiyat-Sanat ve Müzikle ilgili olarak müzik alanında; Mustafa Ceceli, Tarkan ve İbrahim Tatlıses gibi isimlerin tanıtıldığı görülmüş ve Gaziantep'e ait tarihî ve mimari eserler hakkında bilgiler verilmiştir. Ayrıca Gaziantep el sanatlarından olan bakırcılık, sedefçilik gibi el sanatlarıyla ilgili detay ve ayrıntılar da aktarılmıştır.

Şekil 5: Gelenekler ve folklor

İnceleme sonuçlarına göre 'Gelenekler ve Folklor' ile ilgili olarak toplamda 18 öğrencinin görüş bildirdiği gözlemlenmiştir. Bu konuda en çok yorumun 5D (Doğum, Evlilik Gelenekleri) alt başlığı için yapıldığı görülmüştür. Buna neden olarak yaşadıkları bölgede sokak düğünlerinin yaygın olarak yapılması ve doğum sonrası ritüellerin onlar için dikkat çekici olması gösterilebilir. 5B (Sözlü Anlatımlar, Sözlü Gelenekler), 5E (Festivaller, Törenler, Kutlamalar) ve 5H (Halk Bilgisi, Evren ve Doğa İle İlgili Uygulamalar) alt başlıkları hakkında hiç yorum yapılmamış olması, Türklerle söz konusu durumlar hakkında iç içe olacak kadar cesaret gösterememelerine ve onları yeterince tanımamış olmalarına bağlanabilir. Çünkü bu konularda yorum yapabilmek için onlara yakın olmak ve birlikte zaman geçirmek gerekmektedir. Gelenekler ve Folklor ve batıl inançlarla ilgili olarak uygulamalara ve bazı sembollere, özel günlerdeki uygulamaların yanı sıra bu günlerdeki geleneksel etkinliklere yer verilmiştir. Sosyal Yaşam ile ilgili olarak Türklerin kıyafet tarzlarıyla ilgili bilgilere yer verilmiş ve elbiselerin kaliteli olmasına dikkat çekilmiştir. Coğrafya ve Mekân ile ilgili olarak Gaziantep merkez başta olmak üzere Gaziantep'teki parklar, piknik yerleri hakkında bilgilere yer verilmiştir.

SONUÇ ve TARTIŞMA

Kültürel öğelerin aktarımı bakımından öğrencilerin yazmış oldukları çalışmalar incelendiğinde en fazla aktarımın Günlük Yaşam, Kişiler Arası İlişkiler ve Coğrafya ve Mekân bölümlerinde olduğu görülmektedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu yemeklerle ilgili bilgi ve özelliklere yer vermiştir. Günlük Yaşam, Kişiler Arası İlişkiler ve Coğrafya ve Mekân bölümleriyle ilgili kültür aktarımları nicel olarak fazla iken; diğer bölümlerde

nicel anlamda bir azalma görülmektedir. Öğrencilerin bahsedilen birkaç bölüm dışında diğer alanlarda yoğunlaşmadığı gözlemlenmiştir. Bunun nedeni olarak öğrencilerin günlük hayatlarında öğrendikleri dili konuşan insanlarla çok fazla etkileşime geçebilme imkânı bulamamaları gösterilebilir. Bir ülkenin kültürünü tanımak, sosyal yaşamda nasıl davrandıklarını görmek ve ne gibi değerlere sahip olduklarını öğrenmek için Türklerle iç içe olmaları gerekmektedir. Bu noktada da Türkçe öğretiminin yalnızca kursla sınırlı tutulmaması gerektiği önerilebilir.

Gaziantep bağlamı dışında genel olarak düşünüldüğünde, kültürel öğeler genellikle metinler aracılığıyla aktarılmaktadır. Kültürel aktarımlarla ilgili metin ve alıştırmalara daha fazla yer verilerek öğrencilerin bu konuda bilgilenmesi; ayrıca kültürel aktarımların gerçek hayatla ilgili yaşantılar olmasına özen gösterilerek öğrencilerin yaşayarak öğrenmesi sağlanabilir. Kültürel aktarımlar tüm becerilere eşit olarak yayılarak öğrenmenin kalıcı olmasına fırsat tanınabilir. Dil becerileri iç içe geçen halkalar gibidir. Bu nedenle dil becerileri, birbirleriyle koordineli olarak kazandırıldığında kültürel aktarımlar en üst düzeye çıkarılabilir. Ayrıca yazma derslerinde kültürel aktarımlarla ilgili farklı türde etkinliklere yer verilerek öğrenenlerin olumsuz tutum geliştirmeleri engellenebilir.

KAYNAKÇA

- Barın, E. (2004). Türk soylulara Türkiye Türkçesinin öğretiminde deyimler ve atasözlerinin önemi. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi* 1, (22-26).
- Barın, E. (2011). Yabancılara Türkçe öğretiminde ilkeler. *Türk Yurdu* 286, (44-47).
- Bayyurt, Y. (2011). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kültür kavramı ve sınıf ortamına yansımaları, yabancılara Türkçe öğretimi politika yöntem ve beceriler. (Ed.: Derya Yaylı, Yasemin Bayyurt), Ankara: Anı Yayıncılık.
- Çifci, M., Batur, Z. , Keklik, S. (2013). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kültür, yabancılara Türkçe öğretimi el kitabı. (Ed.: Mustafa Durmuş, Alpaslan Okur), Ankara: Grafiker Yayınları.
- Halis, İ. (2002). Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme. Nobel Yayınları: Ankara.
- Kalfa, M. (2013). Yabancılara Türkçe öğretiminde sözlü kültür unsurlarının kullanımı. *Millî Folklor Dergisi*, 97, s. 167-177.
- Karababa, Z. C. (2009). Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi ve karşılaşılan sorunlar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 265-277.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Kılıçaslan, R. , Yavuz, A. , (2014). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin sosyal medya kullanımında yaptıkları yazma hataları, *Turkish Studies Volume 9/3 Winter*, p. 863-877.
- Okur, A. , Keskin, F. (2013). Yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin aktarımı: İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim seti örneği. *The Journal of Academic Social Science Studies International Journal of Social Science*, S: 6/ 2, s. 1619-1640.
- Özil, Ş. (1991). *Dil ve kültür, çağdaş kültürümüz olgular ve sorunlar*. İstanbul: Cem Yayınevi.
- Şimşek, P. (2011). *Yabancılara Türkçe öğretiminde okuma metinleri ve yardımcı okuma kitapları üzerine bir araştırma*. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyonkarahisar.
- Tapan, N. (1989). Yabancı dil olarak Almanca öğretiminde özgün metinlerin işlevi. *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dilbilim Dergisi*, 8, (183-192).